

EPOS O GILGAMEŠOVI

- Najstaršia literárna pamiatka bola objavená skoro „náhodou“. Počas vykopávok sa do Európy dostalo mnoho textových tabuliek. Až po rozlúštení písma a zvládnutí starovekých jazykov bolo možné tabuľky prekladať.
- Popri množstve vecných textov sa z tabuliek začal vynárať rozsiahly hrdinský epos.
- Text eposu bol z fragmentov prekladaný a poskladaný len postupne.
- Jedným z najväčších prekvapení bola časť venovaná potope sveta. Za najstarší príbeh o potope kresťanská Európa považovala ten z Biblie...

ÚLOHY:

1. Pozorne si prečítaj text.
2. Porovnaj text eposu z biblickým príbehom.

23-30 Šerupacký muž, Ubaratutuov syn,
dom strhni a loď si postav,
25 opusti bohatstvo, život si zachovaj!
Z každého semena živého do lode uveď!
A tá loď, ktorú postaviš,
nech má rozmery podľa miery:
30 nech má rovnakú šírku a dĺžku

54-64
slabí nosili asfalt,
55 silní ostatné potrebné veci.
Piateho dňa som zmeral obrisy lode.
Jedno jutro bola jej plocha,
desaťkrát šesťdesiat lakťov do štvorca
bol okraj jej strechy.
Navrhol som jej tvár, aj som ho nakreslil.
60 Šiestimi strechami som ju potom
prikryl
a rozdelil som ju tak na sedem poschodí.
Jej vnútro som rozdelil ešte na deväť častí,
do jej prostriedku som zabil vodné kolíky,
priniesol som vesla a všetko potrebné
som na ňu naložil...

75 svoje ruky som pomazal masťou.
Pri slnka západe bola loď hotová,
no ťažko sa dala na vodu spustiť,
brvná jej museli podložiť zhora i zdola,
kým sa z dvoch tretín vo vode kúpala.

80-85
80 Všetok majetok som na ňu naložil,
celé moje striebro som na ňu naložil,
celé moje zlato som na ňu naložil,
všetko zo živého semena, čo som mal,
som na ňu naložil.
Rodinu celú som na loď vyviedol,
aj celé príbuzenstvo,
85 zver stepnú i drobné zvieratá stepné
som na ňu vyviedol,
aj všetkých remeselníkov.

Šesť dní a sedem nocí
burácal južný vietor a potopa prikryla zem.
A keď siedmy deň prišiel, zastavil vietor vody,
130 ktoré sa zrážali ako šiky vojska.
Utíchlo more, utíchla búrka i potopa.
Podíval som sa von, všade vládlo ticho
a celé ľudstvo bahno pohltilo.
Ako strecha rovný pokrýval všetko močiar.
135 Striešku som otvoril, na tvár mi padol lúč svetla,
klakol som na koleno, horko som zaplakal,
po tvári tiekli mi slzy.
Brehy som očami na obzore hľadal.
Za dvanásťkrát dvojhodin ostrov sa vynoril
140 a moja loď pristala na hore Nisir.
Tá hora Nisir moju loď držala,
kolísat sa jej nedala.

145-161 Ale keď prišiel deň siedmy,
holubicu som vyslal, na slobodu pustil.
Vyletela von holubica, späť sa však vrátila,
nebolo suchého miesta, kde by si sadla.
Lastovičku som vyslal, na slobodu pustil.
150 Vyletela von lastovička, späť sa však vrátila,
nebolo suchého miesta, kde by si sadla.
Havrana som von vyslal, na slobodu pustil.
Vyletel havran a zazrel klesajúce vody,
potravu hľadal, lietal, krákal, no späť sa nevrátil.
155 Na štyri vetry pustil som všetko z lode
a bohom som ulial obetný nápoj.
Na vrchole hory priniesol som zápalnú obeť,
sedem a ešte raz sedem obetných nádob som
postavil,
nasypal som pod ne trstie, cédrové drevo a myrhu.
Voňali bohovia vôňu,
voňali bohovia príjemnú vôňu
a ako muchy sa okolo obeť zhrkli.

Gilgameš s levíčatom →